

РЕШЕНИЕ

№ 1952

гр. София, 25.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 62 състав,
в публично заседание на 25.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **11999** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ вр. с чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на К. С. Л. срещу Решение № Ц1040-21-357/03.11.2020 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, потвърждаващо Разпореждане № 214-00-17696-1/27.07.2020 г., издадено от ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ-С. град, с което е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

В жалбата се твърди, че оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане, са незаконосъобразни. Моли се да бъде отменено решението на директора на ТП на НОИ С.-град.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява, представлява се от адв. П., която поддържа подадената жалба и моли тя да бъде уважена. Претендира разности.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град – в съдебно заседание не се явява, представлява се от юрк. В., която оспорва подадената жалба и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката е подала заявление за отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО на 06.07.2020 г. Към заявлението е приложена Заповед № 4/30.06.2020 г., издадена от

[фирма] за прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 3 от КТ, считано от 01.07.2020 г.

След анализ на данните в Търговския регистър и Регистъра на осигурените лица е установено:

- Съгласно чл. 12 от учредителния акт на [фирма], с решение от 24.11.2009 г. с решение на едноличния собственик на дружеството К. С. Л. е назначена за управител. Това обстоятелство е вписано в ТР на 27.11.2009 г.;

- Към датата на подаване на заявлението – 30.06.2020 г., в ТР няма данни Л. да е заличена като управител на това дружество;

- В РОЛ е подавана информация за Л. по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО с код за вид осигуряване 10 /за управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и на клоновете на чуждестранни юридически лица, членовете на съвети на директори, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиките и ликвидаторите, както и лицата, работещи по трудови договори за управление на неперсонифицирани дружества, и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава десета от ТЗ, техни подразделения или на други юридически лица, създадени със закон/ за периода 03.05.2010-30.09.2012 г.;

- Съгласно чл. 21 от сключения на 03.05.2010 г. между [фирма] и жалбоподателката договор за възлагане на управлението на търговско дружество, договърът се счита за прекратен от датата на заличаване на името на управителя в ТР.;

- Към датата на извършване на проверка от административния орган не е налице заличаване в ТР на Л., като управител на [фирма].

Издадено е Разпореждане № 214-00-17696-1/27.07.2020 г. от ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ-С. град, с което е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО. Разпореждането е оспорено по административен ред и е потвърдено с Решение № Ц1040-21-357/03.11.2020 г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните изводи от фактическа страна:

Жалбоподателката Л. била вписана като управител на [фирма]. На 03.05.2010 г. с нея бил сключен договор за възлагане на управлението на [фирма]. На 30.09.2012 г. било сключено допълнително споразумение към договор за възлагане на управление, с което считано от 01.10. 2012г. се прекратява договора за търговско управление.

Със заявление жалбоподателката сезирала административния орган с молба за отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО., към което е приложила заповед № 4 от 30.06.2020г. за прекратяване на трудовото правоотношение на осн. чл. 328 ал.1 т.3 от КТ, считано от 01.07.2020г. с [фирма].

С Разпореждане № 214-00-17696-1 от 06.07.2020 г., издадено от Жени Д. на длъжност ст. експерт по осигуряването, на жалбоподателката било отказано отпускането на парично обезщетение за безработица с мотиви, че заявителката е вписана в Търговския регистър като управител на [фирма]. Посочва се, че съгласно чл. 10 от

КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 от КСО, и продължава до прекратяването ѝ, а съгласно чл. 140, ал.1 от Търговски закон, изборът и освобождаването на управител имат действие от вписването им в търговския регистър, с оглед на което за дата на прекратяване на осигуряването на управителите на търговски дружества, се счита датата, на която е вписано освобождаването им като такива. Срещу разпореждането Л. подава жалба с вх. № Ц1012-21-1052 от 20.10.2020 г. С Решение № Ц1040-21-357/03.11.2020 г. директорът на ТП на НОИ – С.-град е отхвърлил жалбата като неоснователна и е потвърдил издаденото разпореждане с мотиви, идентични с тези в обжалваното разпореждане.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима. Решението на директора на ТП на НОИ е връчено на жалбоподателката на 09.11.2020 г. Изчислен спрямо нея, 14-дневният срок за обжалването му по [чл. 118, ал.1 КСО](#), изтича на 24.11.2020 г., жалбата е подадена на 19.11.2020 г., видно от положения върху пощенския плик печат, е в срок. Същата е подадена от страна, за която актът е неблагоприятен, тоест при наличие на правен интерес, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореното Решение № Ц1040-21-357/03.11.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С.-град е издадено в рамките на неговата материална и териториална компетентност. Спазено е изискването за форма, като административният орган е изложил мотиви, обуславящи формирането от него извод за неоснователност на жалбата срещу разпореждането № Ц1012-21-1052 от 20.10.2020 г., което, видно от Заповед № Ц1015-21-45/13.07.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С.-град, също е издадено от компетентен съгласно [чл. 54ж, ал. 1 от КСО](#) орган и в предвидената форма, като не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Съдът намира за обаче оспорения акт и потвърденото с него разпореждане за материално незаконосъобразни по следните съображения:

Спорният по делото въпрос е дали освобождаването на жалбоподателката като управител на [фирма] с допълнително споразумение на едноличния собственик на капитала на дружеството е достатъчно, за да възникне за нея право на парично обезщетение за безработица или това право е обусловено от вписването на освобождаването ѝ като управител в търговския регистър.

Съгласно чл. 54а, ал. 1 от КСО, право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най – малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1. имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168;

3. (изм. – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., доп., бр. 54 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г., изм., бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.)■ не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.

Според чл. 4, ал.1, т.7 от КСО управителите на търговски дружества подлежат на задължително осигуряване, а съгласно чл. 10, ал.1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Тълкуването на цитираните разпоредби във връзка една с друга сочи, че възникването на задължението за осигуряване на лицата по чл. 4 от КСО е обвързано с упражняването на трудова дейност, тоест качеството на управител на търговско дружество на едно лице не е самостоятелно основание за осигуряването му по чл. 4, ал. 1, т. 7 КСО и именно упражняването на трудова дейност е предпоставка за задължително социално осигуряване. По аргумент за противното, с прекратяването на трудовата дейност се преустановява и задължителното осигуряване.

В конкретния случай, жалбоподателката е прекратила трудова дейност с дружеството [фирма] от датата на освобождаването ѝ като управител на , а именно 30.09.2012 г. Това обстоятелство е видно както от допълнително споразумение (л.18) към договора ѝ за управление, така и от удостоверение на НАП за деклариране на данни прекратяване на самоосигуряването като собственик на това дружество от 01.01.2014г. Изводът, че след 30.09.2012 г. Л. не е осъществявала трудова дейност като управител на дружеството не се опровергава от представеното от ответника удостоверение и справки от ТД на НАП – С.. Дружеството е уведомило данъчната администрация за това съгласно изискванията на чл. 77, ал.1 ДОПК, за което му е издадено и посоченото удостоверение. Следователно, от представеното от ответника удостоверение по чл. 77, ал.1 ДОПК не се доказва, че към момента на подаването или получаването му жалбоподателката е извършвала някакви правни или фактически действия от името на [фирма], че е осъществявала трудова дейност. Предвид изложеното, съдът приема за установено и доказано по делото, че от датата на освобождаването ѝ като управител на [фирма] – 30.09.2012 г. жалбоподателката не е упражнявала трудова дейност .

При това положение абсолютно неоснователно административният орган приема, че независимо от освобождаването ѝ като управител и неосъществяването на трудова дейност, за жалбоподателката не е възникнало право на парично обезщетение за безработица, поради липсата на вписване в Търговския регистър на извършената промяна в управлението на дружеството.

Според съда, релевантна за прекратяването на осигуряването, респективно за придобиване право на парично обезщетение за безработица, е датата, от която лицето е освободено като управител на дружеството. Така както качеството на управител се придобива с избирането на лицето на тази длъжност и задължението за осигуряването му възниква със сключването на договор за управление (в този смисъл Решение № 8356 от 07.07.2015 г. по адм.д. № 3956/2015 г., VI отд. На ВАС), така и осигуряването се прекратява от момента на освобождаването му като управител и прекратяването на договора за управление. Правилото по чл. 140, ал.2 от ТЗ , на което се позовава административният орган, следва да се разглежда във връзка с нормата на чл. 141, ал.6 от ТЗ, съгласно която овластяването и неговото заличаване имат действие по отношение на трети добросъвестни лица след вписването. Тълкуването на двете разпоредби във връзка една с друга сочи на извод, че вписването има защитно-оповестително действие единствено по отношение на третите лица, предвид необходимостта от яснота и правна сигурност относно обстоятелствата, релевантни за

формирането и изразяването на правно валидна воля от името на юридическото лице. Изборът и освобождаването на управител обаче е въпрос на вътрешни отношения на органите на дружеството, за които взетите решения произвеждат незабавно действие (Решение № 51 от 23.09.2013 г. на ВКС, II-ро отд. по т.д. № 610/2012 г., Решение № 690/03.12.2008 г. на ВКС, II отд. по т.д. № 349/2008 г.). С оглед на това, в конкретния случай решението на едноличния собственик на капитала за освобождаването на Л. като управител на дружеството, считано от 30.09.2012 г., е достатъчно да породи целените с него правни последици, свързани с прекратяване на правоотношението, като въз основа него е прекратен на същата дата и сключения с жалбоподателката договор за управление (л.18), въз основа на който пък е извършвана трудовата дейност. Именно тези обстоятелства са от значение за възникването в полза на лицето на правото на обезщетение, доколкото от този момент насетне за него не е налице основание да претендира и да получава от дружеството доходи като управител. Такъв е и смисълът на изискването по чл. 54а, ал.1, т.3 от КСО лицето да не упражнява трудова дейност - да не получава трудови доходи и по този начин да се обезпечи изпълнението на основната функция на обезщетението да компенсира липсващите му трудови доходи.

В обобщение на изложеното, съдът намира, противно на становището на административния орган, че в случая е била налице предвидената в закона предпоставка по чл. 54а, ал.1, т.3 от КСО за възникване право на обезщетение за безработица в полза на Л.. Като са приели обратното, длъжностното лице по осигуряването и директорът на ТП на НОИ – С. град са издали два незаконосъобразни акта, които следва да бъдат отменени на основание чл. 146, т. 4 и т.5 от АПК, а преписката да се изпрати за ново произнасяне съгласно дадените в решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на спора на жалбоподателката се дължат разноски по представен списък в размер на 620 лв. за адвокатски хонорар. Съдът намира възражението на ответника за прекомерност на разноските за неоснователно предвид незначителното превишаване на минималния размер на адвокатското възнаграждение предвиден в Наредба за № 1 ОТ 9 Ю. 2004 Г. ЗА МИНИМАЛНИТЕ РАЗМЕРИ НА АДВОКАТСКИТЕ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 118, ал.3 от КСО, Административен съд София – град, III отделение, 62 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на К. С. Л., Решение № Ц1040-21-357 от 30.11.2020 г. на директора на ТП на НОИ - С.- град и потвърденото с него разпореждане № 214-00-17696-1/27.07.2020 г. на длъжностно лице по чл. 54ж, ал.1 КСО.

ВРЪЩА преписката на длъжностното лице по чл. 54ж от КСО при ТП на НОИ – С. – град за ново произнасяне по заявлението на К. С. Л. с вх. № 101-01-3053 от 06.07.2020г. за отпускане на парично обезщетение за

безработица.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: